

30^e NIDV-Symposium | 15 november 2018

Foto: Georges Hoeberechts

Het 29^e symposium van de NIDV op 30 november trok ruim 2000 bezoekers en 100 bedrijven uit tien verschillende landen.

Allemaal dienders op NIDV Symposium

Foto: Georges Hoeberechts

Uiteindelijk zijn we allemaal dienders, concludeerde Mart de Kruif, dagvoorzitter van het NIDV Symposium. Of het nu immers gaat om medewerkers van Defensie, politie, brandweer, bedrijven of kennisinstellingen; allen hebben een dienende taak.

Het 29^e symposium van de NIDV op 30 november in Rotterdam trok ruim 2000 bezoekers en 100 bedrijven uit tien verschillende landen. Vele bekende gezichten zoals GKN Aerospace/Fokker, Damen en KPN, maar ook nieuwe bedrijven zoals Dujardin uit Leerdam. "Goede beurs. Veel contacten, interessante ontmoetingen en leads, dus genoeg opvolging te doen", aldus Gerard Harbers van Dujardin.

Vertegenwoordigers uit de industrie, overheid en kennisinstellingen discussieerden onder leiding van voormalig Commandant Landstrijdkrachten luitenant-generaal bd.

Mart de Kruif over hoe het aanpassingsvermogen van onze krijgsmacht, de politie en veiligheidsorganisaties kan en moet zorgen voor de publieke veiligheid.

Hans Bütcher, CEO van GKN Aerospace, Gerrit den Uyl, directeur van het Politiedienstencentrum, Paul de Krom, CEO en voorzitter van de Raad van Bestuur van TNO en Pierre Delsaux, plaatsvervangend

Lees verder op volgende pagina

directeurgeneraal Interne markt, industrie, ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf van de Europese Commissie gaven hun kijk op de recente ontwikkelingen binnen deze sector. *Een samenvatting van de speeches is hier te vinden.* De Jan Gmelich Meijling-Scriptieprijs is dit jaar door generaal Martin Wijnen uitgereikt. LTZ 3 (td) Perry Eeuwijk heeft de prijs met zijn scriptie over restwarmteterugwinning uit te uitlaatgassen van scheepsdieselmotoren gewonnen.

Tijdens het middagprogramma waren er sessies over de uitvinding van TNO en Skydec die de Defensie Innovatie Game gewonnen hebben, over innovatie bij de politie en de inzet van drones door de brandweer. De toekomstige MCM (Mine Counter Measures) programma werd gepresenteerd in aanwezigheid van de Belgische admiraal Yves Dupont (ADMR).

De volgende editie van het NIDV Symposium is op donderdag 15 november 2018.

Bent u geïnteresseerd in een stand op het NIDV-Symposium 2018? Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij Seema Sahadew Lall, info@nidv.eu of 070-3644807.

Aankondiging: Europees aanbesteden voor Sales Managers

Op 13 februari en op 14 maart gaat de Nederlandse Vereniging voor Inkoopmanagement (NEVI) een cursus 'Europees aanbesteden voor sales managers' verzorgen.

Een groot aantal niet-inkopers bij Defensie heeft de hoofdlijnen van deze cursus gevolgd, het heeft hen geholpen de do's and don'ts inzake aanbestedingsprocedures te begrijpen.

De masterclass zal de basis van het Europese aanbesteden toelichten en ingaan op de aanbestedingsprocedures, raamovereenkomsten, de operationele inkoop, uitzonderingen op aanbestedingen en meer. De training kent een dynamische opzet, er zal veel interactie met en tussen de deelnemers plaatsvinden.

Het is voor alle sales managers bij de NIDV-bedrijven belangrijk om deze cursus te volgen. De NIDV-deelnemers hebben reeds een uitnodiging voor de Masterclass ontvangen. Er is de mogelijkheid om de training op 13 februari of op 14 maart te volgen. De kosten per deelnemer bedragen € 300,-.

Meer info bij Anne Brockherde, a.brockherde@nidv.eu.

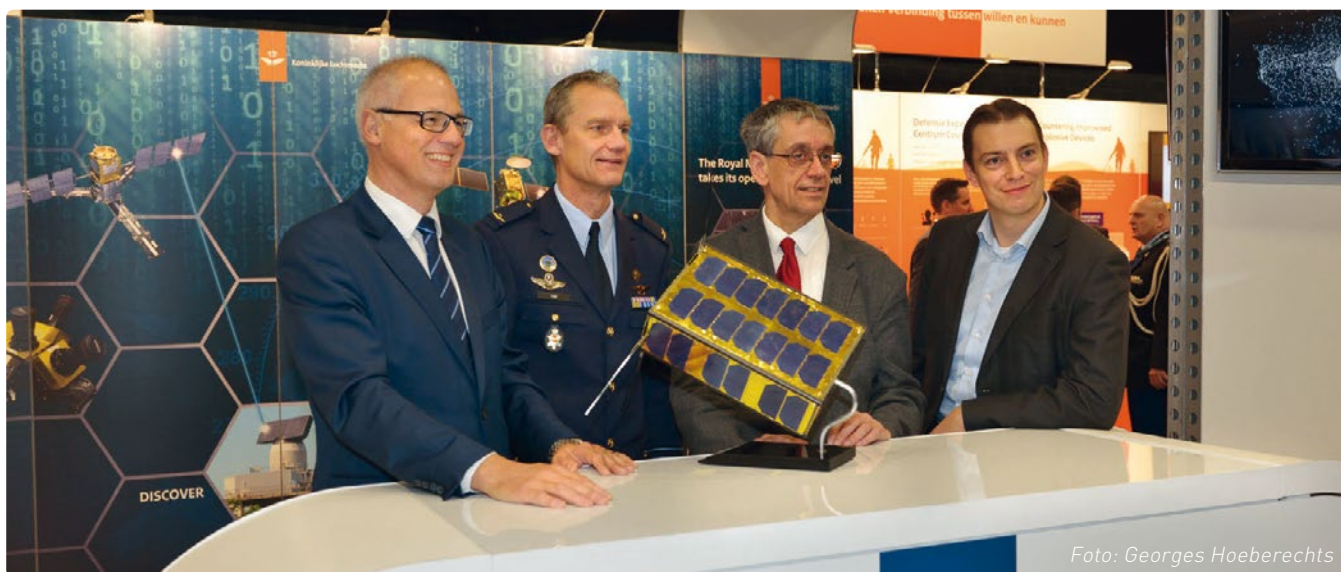

Foto: Georges Hoeberechts

De Koninklijke Luchtmacht tekende een intentieverklaring voor de bouw en lancering van een mini-satelliet.

Overeenkomsten ondertekend

Tijdens het NIDV-Symposium op 30 november zijn verschillende overeenkomsten ondertekend tussen bedrijven, kennisinstellingen en de overheid.

De Koninklijke Landmacht, vertegenwoordigd door brigadegeneraal Hans Damen, tekende een overeenkomst met KPN over de levering van de eerste drie MilSenz systemen. In januari 2017 tekenden het CLAS en KPN al een gezamenlijke *Letter of Intent over Total Force* (tegenwoordig de 'Adaptieve Krijgsmacht' genoemd). Onder deze overeenkomst heeft het thema MilSenz nader vorm gekregen. MilSenz is in operationele context getoond in een aantal experimenten en het thema MilSenz lijkt op diverse plaatsen binnen Defensie aansluiting te vinden. CLAS heeft daarom de wens dit thema in een door KPN ondersteunde *Proof of Concept* (PoC) operationeel te gaan testen. De POC heeft tot doel het Programma van Eisen vast te stellen voor het definitieve ontwerp van MilSenz.

Bij de Koninklijke Luchtmacht vonden twee ondertekeningen plaats. De eerste was een intentieverklaring voor de bouw en lancering van een mini-satelliet en werd door luitenant-generaal Dennis Luyt getekend met Innovative Solutions in Space, NLR en de Technische Universiteit Delft. De tweede ondertekening was een convenant gericht op "Verdieping van de kennis en innovatie van het lucht- en ruimtevaartoptreden" en werd getekend met NLR.

Bij Airbus vonden twee ondertekeningen met industriële partners plaats. Een contractondertekening met KPN onderstreept de intentie om innovatieve processen in het snel veranderende informatie- en communicatiedomein op te zetten. De twee partijen willen daarmee de Nederlandse krijgsmacht ondersteunen om de implementatie van innovatieve projecten te versnellen en daarmee de operationele behoeftes sneller na te komen. De tweede werd getekend tussen Lockheed Martin Rotary and Mission Systems en NLR. Zij willen samen aan de *Live, Virtual, Constructive* (LVC) training oplossingen werken door een interface tussen *Embedded Combat Aircraft Training System* (E-CATS) en Lockheed Martin's *Advanced Combat Enhancement System* (ACES) te maken.

Daarnaast is een overeenkomst over het project "Nereus" getekend door Defensie (Kolonel Dicke), Delft Dynamics, Damen en NLR.

Sentaz wint Jan van der Heydenprijs

Het bedrijf Sentaz is een samenwerkingsverband (joint venture) tussen twee NIDV-deelnemers: de Utrechtse startup Elitac en het Nederlands-Japanse chemiebedrijf Teijin Aramid.

Afgelopen september heeft Sentaz vijf Officier van Dienst voertuigen van de Brandweer Groningen uitgerust met tactiele navigatie, dat zorgt voor veilig en intuïtief rijden. De aanschaf van vijf systemen volgde op een succesvolle pilot waaruit bleek dat chauffeurs meer rust ervaren tijdens het rijden en navigatie instructies intuïtief ervaren. Met de tactiele navigatie van Sentaz heeft Brandweer Groningen de Jan van der Heydenprijs in de wacht gesleept. Deze prijs werd uitgereikt op 5 oktober 2017, tijdens het jaarlijkse brandweercongres.

De Jan van der Heydenprijs is dé erkenning voor innovatie binnen Brandweer Nederland. Alle brandweerregio's kunnen een innovatie indienen, waaruit nominaties worden gekozen. Op het congres kunnen de brandweertakken stemmen op hun favoriet, en wordt de winnaar bepaald. De winst is een prachtige bevestiging dat de eindgebruikers de waarde inzien van tactiele navigatie.

De eerste internationale stappen zijn ook al gezet, met hun aanwezigheid op de Riscon beurs in Tokyo. Ook daar bleek er interesse naar tactiele navigatie.

Maar hoe werkt tactiele navigatie? Het tactiele navigatie systeem bestaat uit een matje met zes tril-motoren dat is ingebouwd in de stoel van de chauffeur en aangesloten op de navigatie software. De chauffeur voelt de navigatie instructies en hoeft hierdoor zelden op het navigatiescherm te kijken. Ogen en oren blijven vrij om op het verkeer te letten en het mobilofoon contact te volgen. Dit maakt het rijden veiliger, en de chauffeur minder gestrest. In TNO-onderzoek is aangetoond dat de mentale belasting afneemt en de reactietijd verkort.

Sentaz is een joint venture die bij elkaar gebracht is door de inspanningen van de NIDV. Een open innovatie sessie groeide uit tot een succesvolle samenwerking, en wellicht brengt de toekomst nog meer.

Kijk voor meer informatie over tactiele navigatie, en een heldere uitleg door brandweerman Richard Lubben, op www.sentaz.com.

Succesvolle NIDV-Masterclass Koninklijke Marine

In nauwe samenwerking tussen de Koninklijke Marine en de NIDV is dit jaar voor de tweede maal de NIDV Masterclass Koninklijke Marine georganiseerd voor bedrijven uit het defensie- en veiligheidsdomein.

Op 14 november is het eerste deel van de Masterclass gestart met de informatiemodule Defensie bij het ministerie van Defensie, waar de deelnemers uitgebreid zijn geïnformeerd over de besturing, plannen en operaties van Defensie, DMO en het Inkoopbeleid, Cyber binnen Defensie en de antipiraterij operaties. Vervolgens stond het programma op 15 november in het teken van de marine component binnen de DMO-organisatie met focus op de grote vervangingsprojecten voor het CZSK.

Voor de tweede maal is de NIDV Masterclass Koninklijke Marine georganiseerd.

Tijdens de operationele module van de Masterclass in Den Helder op 22 en 23 november hebben de deelnemers een afwisselend en interessant programma aangeboden gekregen, waarbij een goed inzicht kon worden verkregen in taak, middelen en inzet van de Koninklijke Marine. De operationele module werd afgesloten met presentaties door de deelnemers van de 3 uitdagende syndicaat opdrachten “maritieme strategie, nut of noodzaak”, “participatie Nederlandse industrie bij internationale projecten” en “kennisbehoud in de logistieke sector” in aanwezigheid van een aantal Marine-officieren als subjectmatter experts.

Voor de toekomst wordt nagedacht over een (drempelverlagende) formule voor de masterclasses om (nog) meer bedrijven te laten profiteren van dit (vrij unieke) NIDV cursusaanbod.

Info bij Maarten Lutje Schipholt m.lutjeschipholt@nidv.eu

NIDV bezoekt TKMS in Duitsland

In het kader van het project vervanging Walrusklasse onderzeeboten werd medio november een bezoek gebracht aan de scheepswerf ThyssenKrupp Marine Systems (TKMS) te Kiel, Duitsland.

De Defensie Materieel Organisatie (DMO) reikte medio juni een Request For Information (RFI) uit aan de onderzeebootbouwers Saab Kockums /Damen (Zweden/NLD), Navantia (Spanje), TKMS (Duitsland) en Naval Group/ DCNS (Frankrijk). In dat kader heeft TKMS het NIDV NMC /Dutch Underwater Knowledge Centre (DUKC) platform uitgenodigd om een bezoek te brengen aan Kiel. Dit is de locatie waar onder meer de U212-klasse onderzeeboten worden gebouwd en de bestaande Duitse vloot deels wordt onderhouden.

Aan het bedrijfsbezoek namen 14 Nederlandse industriële bedrijven deel waarbij de mogelijkheden voor (strategische) samenwerking en industriële participatie nader zijn besproken. Naast een rondleiding werden er gesprekken gevoerd waarbij per bedrijf de juiste expertise beschikbaar was gesteld om potentiële samenwerking in deze fase reeds met voldoende diepgang te kunnen bespreken. Soortgelijke bezoeken aan Naval Group /DCNS, de combinatie Saab Kockums / Damen en Navantia hebben in de afgelopen maanden al plaatsgevonden. Samen met het ministerie Economische Zaken en Klimaat wordt de balans opgemaakt van de met deze bezoeken opgedane ervaring die vervolgens ook met DMO wordt gedeeld.

Info bij Maarten Lutje Schipholt, m.lutjeschipholt@nidv.eu

Foto: NIDV

In het kader van het project vervanging Walrusklasse onderzeeboten werd medio november een bezoek gebracht aan de scheepswerf TKMS in Kiel.

Foto: Riekelt Pasterkamp

Een MQ-9 Reaper op Holloman Air Force Base in Nieuw-Mexico in het zuiden van de Verenigde Staten.

Reaper naar vliegbasis Leeuwarden

Vanaf 2020 komen er op de vliegbasis Leeuwarden onbemande vliegtuigen. Het gaat om toestellen van het type MQ-9 Reaper. Het kabinet vervroegt de aanschaf daarvan, een investering van zo'n 250 miljoen euro. Er worden één systeem van vier Reapers gekocht en ondergebracht bij het 306-squadron.

De Koninklijke Luchtmacht zegt al heel lang behoefte te hebben aan onbemande toestellen. Luchtmachtspersoneel liep de afgelopen jaren de deur plat op *Holloman Airforce Base* in Nieuw-Mexico, de Reaper-hoofdstad van de Verenigde Staten. Al in 2013 wilde Nederland vier toestellen kopen, maar dat werd met zeven jaar uitgesteld vanwege de slechte financiële situatie. Nu het kabinet Rutte III versneld 400 miljoen euro in Defensie investeert, zouden de toestellen volgend jaar al aangekocht kunnen worden en vanaf 2020 operationeel zijn.

De spanwijdte van de MQ-9 Reaper is 20 meter, de lengte 11 meter, en het gevaarte kan 1700 kilo aan wapens meenemen, zoals Hellfire-raketten en JDAM (*Joint Direct Attack Munitions*). De vier toestellen die Nederland koopt worden alleen ingezet voor het verzamelen van informatie. De toestellen zijn daarvoor uitgerust met foto- en filmapparatuur.

Vanaf grote hoogte kunnen MQ-9-Reapers in de gaten houden wat er op de grond gebeurt. Dat kan bij buitenlandse missies, maar ook in Nederland, bijvoorbeeld bij het oprollen van wietplantages, dijkbewaking of het verzamelen van informatie bij rampen. Op de vliegbasis Leeuwarden komen grondstations te staan. Twee personen zijn voldoende om een toestel te besturen. Het maakt dan niet uit waar ter wereld de Reaper is. De toestellen kunnen 24 uur per dag onder vrijwel alle omstandigheden opereren. Overigens is de Reaper geen primeur voor Defensie. De onbemande vliegtuigjes Raven en Scan Eagle zijn al enkele jaren in gebruik bij de Koninklijke Landmacht.

Info bij Peter Huis in 't Veld, p.huisintveld@nidv.eu.

Defensie test elektrische voertuigen

Het ministerie van Defensie heeft dertien verschillende elektrische auto's getest.

Tijdens de test is er gekeken of de inzet van civiele elektrische auto's aansluit bij de verschillende taken die deze auto's moeten uitvoeren. Defensie participeert in het Programma Versnelling Duurzame Bedrijfsvoering waarin de Rijksoverheid de ambitie heeft vastgelegd dat 20 procent van de nieuw gekochte voertuigen, in 2020, elektrisch wordt aangedreven. Na een grondige analyse van deze test kan er verder worden gegaan om invulling te geven aan deze ambitie.

De civiele voertuigenpool bij Defensie bestaat uit circa 3400 voertuigen die te elektrificeren zijn. De voertuigen worden voor zeer uiteenlopende taken gebruikt. Hierbij is te denken aan VIP vervoer, koeriersdiensten, klein vrachtvervoer, patiëntenvervoer en (internationale) dienstreizen. Voor al deze taken zijn er specifieke eisen aan de voertuigen. Deze test moet inzichtelijk maken of deze taken (deels) uitgevoerd kunnen worden met elektrisch aangedreven voertuigen.

Info bij Stefan Schaafsma, sj.schaafsma@nidv.eu.

Agenda NIDV 2018

31 januari 2018	Regiosessie D-DMO	Purmerend
13 februari 2018	Masterclass Europees aanbesteden	Den Haag
maart 2018	NAVO-dag	Brussel
14 maart 2018	Masterclass Europees aanbesteden	Den Haag
11 april 2018	Jaarvergadering	Huis ter Heide
19 april 2018	International Participation Day	Hoofddorp
25 september 2018	Defensie Projectendag	Utrecht
15 november 2018	NIDV-Symposium	Rotterdam

Namens het bestuur, deelnemers en bureau van de NIDV wens ik u prettige feestdagen en een gelukkig 2018.

Ron Nulkes, directeur NIDV

Stichting Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid (NIDV)

Prinsessegracht 19
2514 AP Den Haag

T: (070) 364 48 07
F: (070) 365 69 33

info@nidv.eu
www.nidv.eu

Indien u deze nieuwsbrief niet wenst te ontvangen kunt u zich [hier uitschrijven](#).